

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej i produkcja sprzedana budownictwa w I kwartale 2013 roku

W I kwartale br. sprzedaż produkcji budowlano-montażowej, zrealizowana na terenie kraju w przedsiębiorstwach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób była (w cenach stałych) o 15,1% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku, kiedy odnotowano jej wzrost o 14,6% (tabela 1). Znaczny spadek sprzedaży wystąpił we wszystkich działach przedsiębiorstw budowlanych, przy czym w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 20,1% (w okresie I kwartału 2012 r. wzrost o 36,6%), w realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne – o 12,8% (przed rokiem wzrost o 10,3%), a w specjalizujących się w realizacji budynków – o 12,7% (odpowiednio wzrost o 4,5%), w tym w robotach budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych – o 13,8% (przed rokiem wzrost o 3,0%). Niższa niż w I kwartale 2012 r. była sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym – o 15,9% oraz remontowym – o 13,3%.

W marcu br. spadek sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w porównaniu z tym samym okresem 2012 r. był znacznie większy niż w dwóch poprzednich miesiącach i wyniósł 18,5% (wobec 11,4% w lutym br.), na co wpływ miały m.in. gorsze niż przed rokiem warunki atmosferyczne. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa ogółem była niższa niż przed rokiem o 15,7%, a w porównaniu z lutym br. niższa o 3,3%.

Mniejsza niż przed rokiem była produkcja we wszystkich działach budownictwa: w jednostkach specjalizujących się w robotach związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 24,2%, budową budynków – o 16,4%,

a w jednostkach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi – o 15,1%. Utrzymał się, obserwowany od czerwca ub. roku, spadek sprzedaży robót o charakterze inwestycyjnym i remontowym (wyniósł on odpowiednio 19,9% i 15,7%).

Spośród podmiotów zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej największy spadek produkcji w porównaniu z I kwartałem ub. roku odnotowały przedsiębiorstwa specjalizujące się w robotach związanych z budową dróg kołowych i szynowych (o 25,6%), które mają największy udział w tym dziale. Mniejsza niż przed rokiem była również produkcja w podmiotach specjalizujących się w robotach związanych z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 21,5%) oraz w jednostkach zajmujących się głównie budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych (o 5,7%).

Wśród przedsiębiorstw, których działalność dotyczy specjalistycznych robót budowlanych największy spadek w porównaniu z okresem styczeń – marzec ub. roku zaobserwowano w przedsiębiorstwach zajmujących się rozbiórką i przygotowaniem terenu pod budowę (o 35,8%). Niższa niż przed rokiem była również produkcja w podmiotach specjalizujących się w pozostałych specjalistycznych robotach budowlanych (o 18,2%) oraz wykonujących instalacje elektryczne, wodno-kanalizacyjne i pozostałe instalacje budowlane (o 7,5%). Niewielki wzrost produkcji zaobserwowano natomiast w przedsiębiorstwach wykonujących głównie wykończeniowe roboty budowlane (o 0,2%).

Przy ogólnym spadku sprzedaży produkcji budowlano-montażowej (**zrealizowanej w I kwartale br.** przez podmioty budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób) o 15,1%, spadek **robót związanych z realizacją budynków** wyniósł 12,0%, a robót wykonywanych na **obiekтах inżynierii lądowej i wodnej** – o 18,6%. W strukturze produkcji budowlano-montażowej ogółem, w porównaniu z I kwartałem ub. roku, nastąpiło **zwiększenie udziału budynków** o 1,8 pkt. proc., tj. z 52,8% do 54,6% (tabela 2). Wzrost dotyczył jednak tylko udziału budynków niemieskalnych – o 2,1 pkt. proc. (do 37,6%), z tego budynków przemysłowych i magazynowych – o 1,4 pkt. proc. (do 12,4%), ogólnodostępnych obiektów kulturalnych, budynków o charakterze edukacyjnym, budynków szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynków kultury fizycznej – o 1,0 pkt. proc. (do 8,3%), hoteli i budynków zakwaterowania turystycznego oraz budynków transportu i łączności – po 0,3 pkt. proc. (do odpowiednio 1,5% i 1,0%), budynków biurowych – o 0,2 pkt. proc. (do 4,7%). Zmniejszeniu uległ udział budynków handlowo-usługowych – o 0,4 pkt. proc. (do 7,7%) i pozostałych budynków niemieskalnych (gospodarstw rolnych i budynków magazynowych rolniczych) – o 0,7 pkt. proc.

Tabela 1. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży produkcji budowlano-montażowej

Wyszczególnienie	2012 r.		2013 r.		2012 r.	
	I – III	III	I – III	III	I-III	
	analogiczny okres poprzedniego roku = 100				struktura w %	
Ogółem	114,6	103,2	84,9	81,5	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym	114,3	104,6	84,1	80,1	66,2	66,9
remontowym	115,3	100,4	86,7	84,3	33,8	33,1
Budowa budynków	104,5	97,7	87,3	83,6	41,5	40,7
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	136,6	118,9	79,9	75,8	29,8	31,5
Roboty budowlane specjalistyczne	110,3	96,5	87,2	84,9	28,7	27,8

Tabela 2. Struktura (w cenach bieżących) sprzedaży produkcji budowlano-montażowej wg rodzajów obiektów budowlanych

Rodzaje obiektów	Struktura [%]	
	I – III 2012	I – III 2013
OGÓŁEM	100,0	100,0
Budynki razem	52,8	54,6
Budynki mieszkalne	17,3	17,0
mieszkalne jednorodzinne	1,9	1,3
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkańciowe	13,2	13,4
zbiorowego zamieszkania	2,2	2,3
Budynki niemieszkalne	35,5	37,6
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	1,2	1,5
biurowe	4,5	4,7
handlowo-usługowe	8,1	7,7
transportu i łączności	0,7	1,0
przemysłowe i magazynowe	11,0	12,4
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	7,3	8,3
pozostałe	2,7	2,0
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	47,2	45,4
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	15,2	11,7
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	2,9	2,7
drogi lotniskowe	0,2	0,3
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	4,0	2,8
budowle wodne	1,4	1,4
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	5,9	6,8
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	8,2	8,2
oczyszczalnie wód i ścieków	1,3	1,2
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	6,2	7,6
budowle sportowe i rekreacyjne	0,7	0,6
obiekty pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane	2,5	3,3

(do 2,0%). Udział budynków mieszkalnych zmniejszył się o 0,3 pkt. proc (do 17,0%), przy czym budynków jednomieszkańciowych o 0,6 pkt. proc. (do 1,3%), przy wzroście udziału budynków o dwóch mieszkaniach i wielomieszkańciowych o 0,2 pkt. proc. – do 13,4% i budynków zbiorowego zamieszkania o 0,1 pkt. proc. – do 2,3%.

Na ogólny **spadek udziału** sprzedaży produkcji budowlano-montażowej związanej z **obiektami inżynierii lądowej i wodnej** (z 47,2% do 45,4% w I kwartale 2013 r.) największy wpływ miał spadek udziału robót zrealizowanych przy budowie autostrad, dróg ekspresowych, ulic i dróg pozostałych (o 3,5 pkt. proc. – do 11,7%) mających największy udział we wznoszonych obiektach. Spadek udziału pro-

dukcji dotyczył także budowy mostów, wiaduktów i estakad, tuneli i przejść nadziemnych i podziemnych (o 1,2 pkt. proc. – do 2,8%), dróg szynowych, dróg kolei napowietrznych lub podwieszanych – o 0,2 pkt. proc. (do 2,7%) oraz budowli sportowych i rekreacyjnych (o 0,1 pkt. proc. – do 0,6%). Wzrósł natomiast udział robót związanych z realizacją kompleksowych budowli na terenach przemysłowych (o 1,4 pkt. proc. – do 7,6%), rurociągów i linii telekomunikacyjnych oraz linii energetycznych przesyłowych (o 0,9 pkt. proc. – do 6,8%), pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowanych – o 0,8 pkt. proc. (do 3,3%) i – w niewielkim stopniu – dróg lotniskowych – o 0,1 pkt. proc. (0,3%). Bez zmian pozostał udział robót związanych z realizacją budowli wodnych (1,4%), rurociągów sieci rozdzielczej i linii kablowych rozdzielczych (8,2%), przy spadku udziału robót związanych z budową oczyszczalni wód i ścieków o 0,1 pkt. proc. (do 1,2%).

Produkcja sprzedana budownictwa – obejmująca przychody z działalności budowlanej i niebudowlanej, tj. ze sprzedaży wyrobów własnej produkcji, robót i usług, zrealizowana w I kwartale 2013 r. w przedsiębiorstwach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób była (w cenach bieżących) o 11,4% niższa niż przed rokiem (w analogicznym okresie 2012 r. wyższa o 14,3%). Spadek zrealizowanej sprzedaży odnotowano we wszystkich województwach, poza lubelskim, podlaskim i świętokrzyskim (tabela 3), w których wystąpił – podobnie jak przed rokiem – wzrost odpowiednio: o 9,8% (w okresie styczeń-marzec 2012 r. – o 29,4%), o 12,7% (o 21,0%) i o 16,8% (o 36,5%). Największy spadek sprzedaży odnotowano w przedsiębiorstwach mających siedzibę na terenie województw: mazowieckiego

Tabela 3. Produkcja sprzedana i przeciętne zatrudnienie w budownictwie w okresie styczeń – marzec 2013 r.

Województwa	Produkcja sprzedana		Przeciętne zatrudnienie	
	[mln zł]	I – III 2012 = 100	[tys.]	I – III 2012 = 100
Polska	26421,4	88,6	446	92,7
dolnośląskie	1655,0	87,6	30	89,2
kujawsko-pomorskie	902,6	90,1	22	94,4
lubelskie	902,5	109,8	18	92,4
lubuskie	275,7	98,7	7	84,4
łódzkie	1119,4	99,2	21	88,8
małopolskie	2243,0	92,3	42	91,2
mazowieckie	8049,1	81,2	93	91,4
opolskie	397,5	87,9	7	86,5
podkarpackie	813,5	90,1	20	96,6
podlaskie	758,1	112,7	10	94,6
pomorskie	1367,9	86,8	29	92,7
śląskie	3133,6	89,4	66	99,0
świętokrzyskie	915,4	116,8	12	92,9
warmińsko-mazurskie	471,3	89,2	13	91,6
wielkopolskie	2647,4	83,2	42	93,6
zachodniopomorskie	769,7	99,7	13	88,6

– o 18,8% (wobec wzrostu przed rokiem o 16,8%), wielkopolskiego o 16,8% (wzrost o 14,1%) i pomorskiego – o 13,2% (wzrost o 18,3%). Spadkowi przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług towarzyszył także spadek przeciętnego zatrudnienia w przedsiębiorstwach budowlanych (o 7,3%, wobec wzrostu o 5,0% w okresie styczeń-marzec 2012 r.). Odnotowano go we wszystkich województwach, największy w firmach mających siedzibę na terenie województw: lubuskiego – o 15,6% (wobec wzrostu przed rokiem o 6,4%), opolskiego – o 13,5% (wobec spadku o 4,8%) i zachodniopomorskiego – o 11,4% (w 2012 r. wzrost o 4,9%).

W kwietniu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest nadal pesymistyczny, chociaż nieco lepszy niż w poprzednich sześciu miesiącach, ale gorszy niż w analogicznym miesiącu ostatnich trzynastu lat. Mniej niekorzystne niż w marcu br. są oceny i prognozy dotyczące sytuacji finansowej oraz produkcji budowlano-montażowej. Poprawiły się pesymistyczne przewidywania na temat portfela zamówień na rynku krajowym. Zapowiadane redukcje zatrudnienia mogą być mniejsze od planowanych

przed miesiącem. Firmy budowlane przewidują spadek cen realizacji robót budowlano-montażowych zbliżony do zapowiadanego w marcu br.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w budownictwie szacowane jest w kwietniu br. na ok. 61% (na poziomie niższym od zgłaszanego przed rokiem). Największe wykorzystanie mocy produkcyjnych (blisko 75%) obserwuje się w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 249 osób. Zmniejszenie mocy produkcyjnych w ujęciu rocznym odnotowano we wszystkich działach budownictwa.

Jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlanej przedsiębiorcy nadal wskazują koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. W skali roku wzrosło znaczenie m.in. warunków atmosferycznych, niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej, niedostatecznego popytu oraz niejasnych i niespójnych przepisów prawnych, natomiast zmniejszyła się dotkliwość utrudnień związanych m.in. z kosztami materiałów i niedoborem wykwalifikowanych pracowników.

mgr Janusz Kobylarz
Główny Urząd Statystyczny

Zmiana cen materiałów budowlanych w kwietniu 2013 roku

W kwietniu 2013 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrosły ceny ceramicznych materiałów ściennych (+3,3%) i izolacji termicznej (+0,4%). W siedmiu grupach ceny spadły, najbardziej narzędzi i sprzętu budowlanego (-5,6%), betonu komórkowego (-3,4%), suchej zabudowy (-2,3%) i chemii budowlanej (-1,4%). Ceny drewna i materiałów drewnopochodnych nie zmieniły się. W kategorii „inne” wzrosły jedynie ceny cementu, wapna (+0,8%), a spadły farby, lakiery, tapety (aż o 8,4%), instalacji i techniki grzewczej, kanalizacji, odwodnień, wentylacji (-3%), płytek ceramicznych, wyposażenia łazienek i kuchni (-0,6%) i wyrobów stalowych (-0,5%). Nie zmieniły się ceny kostki brukowej i bram oraz ogrodzeń.

Wskaźnik pesymizmu związanego ze spadkiem liczby pozwoleń na budowę mieszkań ogółem wydanych w I kwartale 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r., przyjął wartość minus 23,2%, a w kategorii mieszkań w budownictwie indywidualnym minus 17,2%. Równoległe w zakresie mieszkań ogółem, których budowę rozpoczęto, dynamika wyniosła minus 31,2%, a w kategorii mieszkań

Zmiana cen materiałów budowlanych w kwietniu (dane Grupy PSB)

Grupa asortymentowa – średnia	2012										2013			
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
Materiały ścienne – silikaty	100	102,33	104,97	106,04	103,20	100,75	99,55	97,35	95,40	98,92	104,19	104,07	103,55	
Materiały ścienne – beton komórkowy	100	99,94	96,60	95,33	94,72	93,53	93,59	92,98	89,48	91,68	90,99	93,96	90,79	
Materiały ścienne – ceramiczne	100	101,86	101,52	97,80	94,95	92,49	98,52	89,92	90,70	89,92	90,22	86,54	89,39	
Pokrycia i folie dachowe, rynny	100	100,2	100,0	99,8	99,3	99,6	100,3	100,2	101,3	101,1	101,1	97,8	96,5	
Materiały izolacji termicznej	100	100,9	99,4	98,5	99,5	99,9	98,1	97,5	96,6	97,5	97,7	96,6	97,1	
Chemia budowlana	100	100,8	101,4	103,3	103,2	103,2	102,3	103,6	102,7	103,9	102,8	103,6	102,1	
Drewno i materiały drewnopochodne	100	100,0	99,7	100,0	101,9	101,9	101,9	101,9	101,9	101,7	101,7	99,7	99,7	
Sucha zabudowa wewnątrz	100	109,1	112,2	111,0	109,4	108,6	107,9	108,7	106,5	100,7	100,2	100,0	97,7	
Stolarka otworowa, parapety	100	100,4	100,4	100,4	100,4	100,4	100,4	100,4	100,4	100,6	100,6	100,7	100,7	
Materiały izolacji wodochronnej	100	99,3	99,2	99,8	100,1	98,4	98,4	98,7	98,7	98,7	99,0	98,9	98,2	
Narzędzia i sprzęt budowlany	100	103,4	104,5	105,1	104,6	103,6	109,3	109,3	106,1	107,9	107,9	107,9	101,8	
Inne	100	100,2	100,7	101,3	100,1	100,4	100,8	100,5	100,9	100,6	98,3	101,3	99,4	

w budownictwie indywidualnym minus 22,5%.

Przychody PSB S.A. (centrali) ze sprzedaży materiałów budowlanych (do składów Grupy PSB) w kwietniu 2013 r. były o 7% niższe niż przed ro-

kiem oraz o 58% wyższe niż w marcu 2013 r. Sprzedaż po czterech miesiącach 2013 r. była o 13% niższa od osiągniętej w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Grupa PSB S.A.